

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomae Młodzianowski Praelectionum Theologicarvm
Tomus ...**

**Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682**

Solvuntur argumenta à ratione petita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82982)

aliud, nec tamen est novum præceptum ut dicitur: Audite Sapientiam & estote sapientes, & nolite abjicere eam, ita etiam quamvis modo significandi diversum dicatur, habere contritionem, & obtinere remissionem peccati, poterunt tamen hæc duos in idem recidere.

RESPONDETUR II. Cum per nos etiam posita gratia, sit necesse intelligere condonationem Divinam, ita ut gratia non nisi radicalem exigentiam dicat istius condonationis; etiam idem proportionaliter dici poterit de contritione, quod scilicet non nisi radicaliter exigat condonationem Divinam, ita ut condonatio illa & remissio peccati, possit per modum beneficii specialis, ad Contritionem comparari.

Neque illud convincit, quod dicit Lugo ex dictis sequi, quod non solus Deus peccata deleat; nam si attendatur ad prærequisitam condonationem explicatam, quæ à solo Deo ponitur, bene dicitur deleri peccata à solo DEO. Rursus principaliter delentur à solo DEO, quia ille ipse primus est auctor dandi auxilii contritionis, quanquam in legitimo sensu potest dici Peccatorem adjutum gratia, delere in se peccata, simile enim quid i. Joan. 3. dicitur. Omnis qui habet hanc spem in eo, sanctificat se, sicut & ille sanctus est, cujus loci meminit etiam Dicastillo.

Solvuntur argumenta à ratione petita.

Relatis arg. ab auth. petitis, sequuntur propositiones à ratione.

II. Est ejusdem Lugonis desumptum ex natura Contritionis, quæ cum sit actus transiens, non potest esse propriè forma justificans, nam forma justificans, eò ipso formaliter facit filium Dei adoptivum, & per consequens similem DEO in natura, hoc autem habet, sola gratia habitualis. Hoc argumentum trahit seculum, & aliud principium nempe quod sit de fide justificari hominem per aliquid intrinsecum. Hæc ratio quantumvis appellatur arg. à priori, fundatur etiam in autoritate.

RESPONDET Dicast. cit. num. 291. & 303. quod cum denominationes possint haberi ab actu vitali transacto, permanereque moraliter, etiam denominatio sancti, poterit haberi ab actu amoris transacto.

ADDIT. Hominem habere specialem participationem naturæ Divinæ, cum est similis Deo in operatione amandi præcipue cum per Dionysium denominatio sanctitatis, etiam actui competere possit; dicit enim Dionysius. Sanctitas est ab omni scelere libera perfecta que ac ex omni parte incontaminata puritas, quæ

verba verificari possunt etiam de actuali sanctitate. *Hæc explicatio*

NON SATISFACIT I. Concedo interdum denominationes provenientes à formis vitalibus, etiam ipsis transactis, denominare subiectum; sed id tamen universaliter verum non est, nam visio beata, item ocularis, est actus vitalis; numquidné tamen transactæ, denominant suum subiectum de præsentis videns, id ergo tunc tantum verum est, quando denominatio ipsum exercitium actum & præsentialem Physicam non importat, & tamen doctrina Dicastillo universaliter assumebat posse haberi denominationes vitales transacto actu.

NON SATISFACIT II. Quia esse similem Deo in operatione non est esse similem Deo in natura, consequenter nec est habere participationem seu consortium naturæ Divinæ, idque ideo, quia nos apprehendimus nomine naturæ radicem & principium reliquorum; nam definitivè natura, est principium motus & quietis, nulla autem operatio, est talis radix, sed sola gratia, ad quam omnia contenta in ordine supernaturali referuntur, vel tanquam principia, vel tanquam passionem, vel tanquam effectus, præmia, privilegia, &c. similia.

NON SATISFACIT III. Concedo rationem sanctitatis ejusque definitionem competere etiam sanctitati actuali, sed nego per ordinem ad nostras intentiones, operationibus Divinis competere rationem naturæ, consequenter negatur, quod esse similem in operatione Deo, sit esse similem in natura. *Hinc*

RESPONDETUR II. Adeandem diff. Contritionem scilicet, cum sit actus transiens non posse esse formam justificantem, quæ supponat pro speciali participatione naturæ Divinæ; poterit tamen contritio esse forma justificans, accipiendo justificationem pro forma adferente prædicata formaliter opposita peccato, & aversioni à DEO, eaque habitualiter manente.

III. Arg. est Oviedo; si actus contritionis esset forma sanctificans, videretur magis fore sanctum illum, qui habet habitum & actum, quam qui haberet tantum alterutrum eorum, consequenter si quis haberet sanctitatem habitualement ut duo, & eliceret actum, qui sit sanctitas ut duo, evaderet sanctus ut 4.

RESPONDET Vasquez, & illustrat eandem responsionem Alarcon in manu scriptis apud Oviedo. Eundem gradum sanctitatis posse procedere diverso modo, à duplici forma, adæquate ab illarum qualibet, ab habitu scilicet gratiæ tanquam à forma, dante jus hereditatis ad gloriam, & ab actu dilectionis tanquam à forma digna gloria, tanquam præmio, quod sic exemplificat Alarcon. Moriatur puer cum tri-

* (k) 3 bus

bus gradibus gratiæ dabitur ei visio ut 3. habet enim habitum sanctitatis ut 3. & tamen puer non est sanctus ut sex, sed bis ut tria seu sanctus ut 3. per duplicem formam. *Hæc explicatio*

NON SATISFACIT I. Quia ex vi adlatæ responsionis, non satis constat, quia tunc non habeatur sanctitas ut 6. quod ipsum Prob. quia ex diversis tunc titulis habebitur sanctitas & unaquæque erit diversa; ergo erunt tunc duæ sanctitates, per quas subiectum non erit bis ut 3. sanctum, sed revera ut bis tria, adeoque ut 6. Et certe quamvis una eademque res, adeoque unum denominabile, possit denominari tria vel bis tria, & ita unus grossus continens tres solidos, est unus ut tria, & tria ut unum ceterum tres separati solidi & unus grossus, non sunt bis tria, sed omnino sunt bis tria; cum ergo non idem denominabile sit sanctitas ab actu & sanctitas ab habitu, non erit utraque bis ut tria, sed bis tria adeoque sex.

NON SATISFACIT II. Quia quamvis concederetur jus ad gloriam, & esse dignum gloria, non facere nisi bis ut tria sanctum, hoc ipsum tamen inquitur; qui hæc duo, habitualis & actualis sanctitas non distinguantur, & non se habeant sicut B & A non videtur quidem in se u morali plus inferri & aliud, ab iure celi, quod non inferatur à dignitate celi, sanctitas tamen à gratia, & sanctitas ab actu, maiorem diversitatem.

NON SATISFACIT III. Illa sanctitas desumibilis ab habitu & actu, vel est eadem vel diversa, si eadem; ergo illæ duæ sanctitates habebunt se ut duo gradus albedinis, qui semper faciunt magis intensam albedinem; si autem sunt diversæ illæ sanctitates; ergo unaquæque tribuet suam diversam denominationem, & tunc, cum una, sit ut tria, & alia ut tria, facient & denominabunt sanctum ut 6.

Neque valet si dicas, quod effectus formalem sanctitatis, quem deberet tribuere, actus inveniat tributum ab habitu, non inquam valet, quia præexistens forma advenientem miraculo seu connaturaliter aliam formam, non impedit à tribuendo effectui formali primario, ut patet in duabus formis miraculo. è idem subiectum informantibus; ergo nec prior sanctitas impedit, quominus effectus hunc, tribuat posterior sanctitas; immò potius deberet à gratia non tribui sanctitas, prius enim est actus contritionis & postea infusio gratiæ. *Hinc aliter.*

RESPONDETUR. Ad Ob. imprimis concedendo interim, quod habens actum & habitum, magis sit futurus sanctus, quam qui haberet solum habitum, neque enim in hoc illius absurdum convinci potest responsio; si enim fecisset decretum Deus de non danda gratia, numquid non potuisset facere decretum de dando cælo

omnibus se ut oportet amaturis; quo casu jam esset sanctior ille qui haberet talem actum contra si Deus daret gratiam, unusque exerceat primum actum amoris, & alter nullum omnino eliceret actum supernaturalem, numquidne tunc pluribus titulis, hic secundus non esset instructus ad depellendum peccatum, quod forte præxitit. Stando autem in hac tenus dictis.

Dici posset eum qui habet actum & habitum, magis esse sanctum; hoc est pluribus titulis incompossibilibus peccato, sed non fore magis sanctum, hoc est distinctim pro actibus, distinctim pro habitibus præmiandum cælo, eo quod hoc præmium Deus sit pactus se daturum, non nisi secundum gradum specialis participationis naturæ Divinæ, quæ habetur in sola gratia, præcipue verò quia fieri & ipse terminus seu factum esse, habent se per modum unius; jam autem sanctitas actualis, quæ est ex vi actus animæ, & ipsa gratia habitualis, habent se per modum fieri & facti esse ut ait S. Thom. 1. 2. qu. 113. a. 5.

INSTAT I. Idem Ovid. sequi ex opposita sententia, quod animæ in purgatorio dum se exercent actibus dilectionis Dei, quamvis non crescant in merito, quia sunt extra viam, crescunt in sanctitate, est enim ille actus ex sua naturâ sanctitas.

RESPONSUM Jam est. Crescere animas purgatorii in sanctitate, hoc est in titulis incompossibilibus cum peccato, licet non crescant in sanctitate, hoc est speciali participatione naturæ Divinæ iureque celi.

INSTAT II. Adfertque varias paritates.

I. Paritas est. Actus contritionis si ponatur necessarius, non sanctificat sanctitate permanenti moraliter, quia permanentia moralis debetur soli actui morali & libero. Ergo neque actus contritionis liber sanctificabit.

II. Paritas. Actus contritionis naturalis non sanctificat. Ergo nec sanctificabit actus contritionis supernaturalis.

III. Actus contritionis non potest mereri primam gratiam de condigno. Ergo neque sanctificare.

RESPONDETUR. Quod ad primam paritatem attinet, quamvis actus necessarius non sanctificaret permanentem, nondum probatur, quod non possit sanctificare, quamvis non permanentem. Rursus quamvis sanctificatio permanentem moraliter, non possit haberi ab actu necessario, petendo permanentiam moralem ab ipso actu morali, potest tamen adferre sanctitatem permanentem moraliter, ratione effectus à se positi, qui est abolitio peccati habitualis, quod erat permanentem moraliter. Independentem autem ab hoc principio, ex eo actu non sanctificat completè actus necessarius, quia

quia constat à Deo acceptari, solos actus liberos, ut illis subjungat acceptationem & infusionem gratiæ.

Nec valet, quod gratia sanctificans hominem sanctificet sine ulla bonitate morali, nam illa non est in se capax bonitatis moralis ut est capax actus vitalis contritionis, & ex alia parte, aliunde habet bonitatem moralem ratione scilicet antecedentium actuum in adulto bonorum moraliter. Caterum si Deus aligaret condonationem à se ponendam, etiam actui necessario, non videretur, qui tunc ille in circumstantia condonationis, non esset simpliciter delictivus peccati, præcipue cum adferat (exclusa libertate) actus necessarius contritionis, prædicata formaliter opposita aversioni à Deo, qua stetit peccatum.

Quod attinet ad secundam paritatem, dici poterit naturalem conversionem ad Deum & aversionem à creatura, habere quidem prædicata utcumque opposita aversioni à Deo, non tamen sanctificare ex pluribus capitibus; imprimis quia sanctitas ex vi & essentia sua dicit aliud Divini; hinc in materia de Incarn. deducitur humanitatem Christi Domini, sanctificari à Persona Verbi, quia Persona Verbi, est quid Divinum. Porro hoc ipsum esse Divinum non debet accipi pro qualicumque esse Divino, aliàs etiam bruta, essent sancta, nam etiam suo modo sunt imitationes & participationes esse Dei, sed hoc esse Divinum, debet sumi pro Esse Divino superexcedenti, quod esse superexcedens non competit, nisi actui supernaturali. Rursus actus naturalis eo titulo non sanctificat, quia non potest in illo ostendi ulla radicalis dignitas exigenda condonationis à Deo, quia hæc condonatio, est excessiva virium naturæ.

Quod attinet ad tertiam paritatem: si antecedens procedat de gratia habituali, negatur consequentia estque dispar. in hoc, quia meritum de condigno ut traditur in materia de merito, supponit ex Dei ordinatione constitutionem in esse filii Dei per gratiam, quod esse, quia non supponitur cum primum contritur homo de mortali, fit, ut non possit homo dici promerens tunc primam gratiam de condigno; sanctificatio autem in sensu adlato, non indiget nec probari potest, quod indigeat informatione per gratiam. Quod si nomine primæ gratiæ intelligatur auxilium supernaturale ad ipsam contritionem requisitum, facile ex absurdo colligitur, quod non possit contritio utpote effectus, esse causa meritoria suæ causæ, hoc est, ipsius auxilii, ex quo fit contritio; tale autem absurdum non ostenditur, si sanctificatio tribuatur contritioni.

Ponunt aliqui robur in eo, quia Trid. dicit unicam causam formalem nostræ justificationis esse gratiam. Sed id jam supra explicatum est,

imò aliqui notant ex S. Thom. 1. 2. q. 13. a. 1. & ex Trid. Sess. 6. cap. 7. quod tota collectio habituum ad justificationem deservientium possit dici justificatio, dicit enim Trid. Justificationem non esse solam peccatorum remissionem, sed & sanctificationem & renovationem interioris hominis per voluntariam susceptionem gratiæ & donorum. Justificationem per collectionem quandam donorum explicat etiam Vega, Soto, & alii.

IV. Argumentum est. Forma positiva, quæ aliquid excludit formaliter debet ad illud comparari, vel tanquam ad privationem sui, sicut lux ad tenebras, vel tanquam ad formam sub eodem genere contrariam, puta sicut calor ad frigus; contritio autem non comparatur ad peccatum habituale, tanquam ad privationem sui, aliàs quoties in peccato habituali essemus; neque comparatur contritio tanquam forma contraria ad habituale, cum habituale, non sit ratio positiva.

RESPONDETUR. Inquirendo, quæ in moralibus conversio ad Petrum opponatur aversioni à Petro, consimili enim modo peccato habituali opponitur contritio, & sicut durat habituale peccatum Physico moraliter, ita & contritio opponitur peccato Physico moraliter. Potest etiam dici quod conversio inclusa in contritione, & aversio inclusa in peccato, sint tanquam formæ sub eodem genere contrariæ, genus autem meritæ actio versandi circa bonum.

INSTATUR. Positæ in subiecto formæ tenetur Deus ponere formalem ejus effectum, non tenetur autem ponere remissionem peccati & veniam, quia hæc dicitur à Tridentino non nisi impetrari à contritione.

RESPONSUM jam est supra.

V. Argumentum ex Esparza, quod desumitur ex S. Th. hic q. 87. a. 2. ubi dicit peccatum lethale opponi & quidem essentialiter gratiæ habituali, & non soli actui charitatis. Ergo peccatum lethale ita tollitur per gratiam habitualement, ut tolli nullatenus possit absque ejus positione.

RESPONDETUR. Retorque arg. Peccatum lethale non solum opponitur gratiæ habituali, sed etiam conversioni ad Deum vitali, vel actuali, vel moraliter permanenti. Ergo peccatum lethale ita tollitur, ut tolli nullatenus possit absque vitali actuali vel moraliter permanenti conversione ad DEUM. Ex alio capite non vincit idem argumentum, quia non apparet, cur non posset committi peccatum mortale stans in aversione à DEO, & conversione ad Creaturam, quamvis nulla tolleretur gratia, imò quantumvis foret impossibilis. Denique ex eo capite argu-

gumentum non concludit, quia quamvis impossibile esset, peccatum remitti sine infusione gratiae, nondum apparet cur sanctificatio partialis, tribui non possit contritioni, sicut quantumvis impossibile sit constitui hominem pro statu Physico, completo sine forma, tamen etiam materia, partialiter constituit hominem.

Ad alia quae adfert idem Author solvenda.

Noto I. Quod peccatum non solum opponatur Charitati quae est gratia, sed etiam ei, quae est actus. Deinde quod sicut gratia habet inamissibilitatem suam, quantum est ex parte Dei, modo illam non expellat homo; sic etiam & actus quantumvis praeteritus, dicit inamissibilitatem Physico moralem, modo illum actum non retractet creatura, tunc enim primum posset creaturam odisse Deus.

Noto II. Quod in amenti lucidum intervallum tollatur opposito, nempe dementia invadente, & actus qui praeterit lucidi intervalli, non tribuit illis denominationem sibi praetentis, quia tollitur opposito: jam autem quando aliquis actu proprio convertitur ad Deum, manet in illo denominatio conversi, nec supponitur illam per peccatum. Quando autem inferius urget quod justificatio tribuatur in Scriptura Deo, quatenus manent & habitant in nobis, id etiam non convincit, id enim intelligi potest, de sanctitate, in quantum dicit specialem participationem naturae Divinae.

Noto III. Duplici titulo indignitatem aeternae vitae induci à peccato. Primo, per aversionem à Deo. Secundo, per obligationem satisfactionis, quae à pura creatura pro mortali non potest poni, prima illa indignitas, tollitur contritione, secunda non tollitur, sed id non destruit rationem formae sanctificantis, quia nec gratiae quidem id competit ut dictum est, & tamen gratia est forma sanctificans. Et certè si intelligatur per dignitatem ultimi finis consequendi solum esse conversum ad Deum, id habetur plenè à contritione, sed si nomine dignitatis intelligatur, etiam participatio naturae Divinae, haec non habetur praecise per contritionem, sed nego id esse de ratione sanctitatis ut sic; possetque dici quod contritio habeat etiam dignitatem defacto consequendi ultimi finis in circumstantia condonationis Divinae, quam radicaliter deposcit. Dixi de facto, quia non est de ratione sanctitatis ut sic, conferre eam dignitatem; quod ipsum Probatur; quia sine ulla injuria, potuisset Deus fecisse decretum de non danda cuiquam gloria caelesti, & tamen tunc potuissimus esse verè sancti.

Noto IV. Quod quamvis contritio defacto quando primo post peccatum elicitur, non habeat vim condigni meriti ad consecutionem ultimi finis, nego tamen quod non potuisset habere, si à Deo acceptata fuisset,

Noto V. Quomodo per modum Causae formalis, conferat condignitatem ad vitam aeternam, eo quod quantumvis sit contritio quid transiens, est tamen inclusiva habitualis moralis permanentiae, etiam transacta actione, & si nunquam retractetur habitualiter moraliter in aeternum manebit.

Continuatur Solutio.

VI. Argumentum ex Haunoldo lib. 2. n. 690. Si perfecta dilectio esset forma emundans à peccato, sequeretur quod emundatio à peccato, non esset beneficium distinctum à beneficio auxilii efficacis, dati ad hanc dilectionem obtinendam: cum per Sacram Scripturam & Patres, sit beneficium distinctum, & hoc indicant verba illa Zachariae Convertimini ad me, & ego convertar ad vos, & aliae auctoritates.

RESPONDETUR. Quod emundatio à peccato, sumpta pro forma habente praedicata opposita praedicatis peccati, non sit beneficium distinctum à beneficio auxilii efficacis, dati ad hanc formam; licet sit beneficium speciale, distinctum à beneficio auxilii efficacis, emundatio à peccato, sumpta pro forma constituyente in Etsi Filii Dei. Et si quod est beneficium, distinctum à beneficio auxilii efficacis dati ad contritionem emundatio à peccato, illa specialitas beneficii stabit in hoc, quod est beneficium speciale, ut etiam Deus pro sua parte remittat peccatum & convertatur misericorditer, qui actus conversionis Divinae non est necessitate connexus cum ipso actu amoris Divini; licet Deus amanti homini subnectat suam condonationem vel gratiae infusionem quia ut loquitur Leo Episcopus ad Theod. aquid Deum non patitur venire moram vera conversio. Quod etiam voluit Fulgentius, Augustinus, Isaias, Jeremias, Ecclesiastes citati apud eundem. Et quia non est hoc indispensabile ut amanti Deum conferatur gratia & subnectatur condonatio Divina ob proportionem, quam habet Amor ad magnitudinem offensae peccati ideo non obstante Penitentia, posset Deus non exhibere hanc suam misericordiam. Locus autem Augustini lib. 83. Quaest. Quaestione 68 & libro 1. retractationum cap. 26. hoc solum vult: quod voluntas quae praecedit, ut Deus nobis misereatur, sit voluntas, sed per misericordiam Dei praeventa, ut selesponeret Semi-Pelagianis, qui exigebant antecedenter ad justificationem bonam voluntatem, non oriundam ex auxilio sic ut oportet. Quando autem etiam posita poenitentia exprimitur Sacra Scriptura Joëlis 2. Actor. 8. quasi sub incertitudine, eventus remittendum peccatum solum ostendit improprietatem hujus actus cum condonatione peccati & sine jure esse, com-pensandi offensa Deo.

VII. Ar.

Punctum Difficultatis 2.

VII. Argumentum. Eiusdem est, quia Tridentinum Sess. 6. cap. 6. Justificationem describit per statum quendam adeoque significat aliquid stabile cum actus dilectionis sit quid transiens. Dicit item quod faciat justificatio filium adoptivum.

RESPONDETUR. Loqui illic Tridentinum non de Justificatione sumpta pro forma habente prædicata opposita prædicatis peccati, sed de justificatione sumpta prout importat formam constituentem in ratione participantis Specialiter Naturam Divinam.

INSTAT I. Et supponit quod votum Sacramenti Baptismi & Pœnitentiæ aliud non sit quàm contritio perfecta, quod supposito sic urget. In eo genere causæ debet contritio conferre justificationem, in quo genere eam confert ipsum Sacramentum, quod illam non confert in genere causæ formalis.

RESPONDETUR. Quod justificationem sumptam pro forma constitutiva inesse Filii Dei non conferat contritio in genere causæ formalis, sed ad hoc non nisi sumptam justificationem est dispositio contritio.

INSTAT II. U gendo Tridentini Sess. 6. cap. 9. ubi Anathema dicitur iis qui ad justificationem negant impium suæ voluntatis motu disponi: Atqui nullo voluntatis motu deberet quis preparari & disponi ad justificationem, si contritio esset formalis justificatio. Nam ad hanc, nullus actus voluntatis, quanquam preparatio & dispositio, est necessarius.

RESPONDETUR. Loqui illic Tridentinum de justificatione sumpta pro forma constitutiva inesse Filii Dei adoptivi, & sic sumpta justificatione, requirit motum voluntatis.

INSTAT III. Ex Tridentini Sess. 14. cap. 4. Sed adhuc locum responsum supra num. 16. Quando autem ait, Si contritio perfecta non esset votum Sacramenti, non haberet vim reconciliandi, est autem ei contingens, esse votum Sacramenti, nam si Sacramentum non esset sub præcepto, contritio non esset votum illius. Id etiam non convincit. Nam contritio in universum, est votum implendicæ, quæ requiruntur ad consecutionem ultimi finis, adeoque & votum Sacramenti, si illud requiratur, non futura cetero qui votum illius, si non requireretur Sacramentum. Auctoritas Chrysostomi hom. 80. ad populum non loquitur de Amore sed de Pœnitentia & quamvis loqueretur hoc solum significaret, quod amor non habeat vim satisfaciendi pro peccato, indigeatque condonatione divina.

Proponuntur Argumenta Sententiæ Affirmantis.

I. Argumentum est ex Vasquez quod format ab auctoritate. Eo quod Scriptura & PP. sæpè tribuant charitati sanctificationem animæ ut Joan. 4. Si quis diligit me, mandata mea servabit, &c. ad Colos. 1. dicitur esse vinculum perfectionis. 1. ad Tim. Finis præcepti & consumatio, ad Rom. 13. Plenitudo legis. Prov. 1. universa peccata operiens. Similia habet. Aug. lib. de natura & gratia c. 42. l. de m. Ec. c. 11. 12. 13. Serm. 11. ad FF. Tract. q. in epist. Joan. ante medium, quæ omnia loca recitat Vasquez. Idem docet Greg. hom. 38. in Evan. & 31. Chryl. h. 7. in 2. ad Th. Hier. ep. 27. Bern. l. de modo bene vivendi ad sororem. c. 10. Ser. 83. in cantica. quod autem his locis, præcipue Aug. agat de dilectione pro actu, non pro habitu sumpta.

Ratio est, quia in primo loco Aug. seipsum explicans de qua charitate agat, dicit se agere de charitate ex corde puro, & de charitate continentem vitam, & secundo loco ait de charitate, qua reditur ad Deum &c. Unde etiam colligitur Aug. itemque Scripturam non loqui de charitate tanquam disponente ad sanctitatem; quia verba Scripturæ sunt accipienda ut sonant, nisi sit absurdum, non obstat autem accipere illa ut sonant; si autem sic accipiantur simpliciter illi debet tribui sanctificatio; quia effectus simpliciter non tribuitur dispositioni, sicut nec ultio tribuitur rigoroſe approximationi. Sanctificationem autem Aug. tribuit ipsi charitati; nam cum dixisset loco apud Vasquez cit. *Dilectione credit in Deum* (supple anima) subiungit, *sed rursus cavere debet, ne ab ipsius DEI charitate, qua sanctificatur, ut beatissimus maneat; alterius creaturæ, id est, huius sensibilis mundi amore separetur.* Cap. autem ejusdem loc. 13. Huic (hoc est Deo Patri) *hæremus per sanctificationem, sanctificati enim plena & integra charitate flagramus,* agere autem hic Aug. de actuali charitate ipsa Phrasis flagrandi indicat, & simul quod subdit; *quia inquit, hæc sola efficitur, ut à Deo non avertemur, eique potius, quam mundo huic conformemur, non averti autem à Deo, & illi conformari actum nostrum indicat.* Quamvis autem dicatur, quod Eleemosyna extinguat peccatum, & Christus Dominus appelletur nostra Justitia, non sequitur eodem modo hæc verba accipi debere, quo accipiuntur in nostra sententia prædictæ August. & Scripturæ Phrasæ, nam esset absurdum dicere quod Eleemosyna sit forma sanctificans, cum possit stare cum actuali voluntate peccandi, nullum autem simile absurdum est,